

19.09.2022

Asia/21

§ 626

V 5.10.2022, Valtuutettu Sandra Hagmanin aloite leikkipuistojen kesätoiminnan kehittämistä

HEL 2022-004674 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sandra Hagmanin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sandra Hagman ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki ryhtyy toimiin kesäajan leikkipuistotoiminnan kehittämiseksi niin, että mahdollisimman monella helsinkiläisellä lapsella on siihen mahdollisuus. Leikkipuistoista tulisi pitää parempaa huolta ja saattaa ne vastaamaan varustelutasoltaan kesätoiminnan tarpeita. Samalla leikkipuistoruokailua tulisi kehittää niin, että joka päivä olisi tarjolla myös kasvisvaihtoehto.

Leikkipuistojen kesäajan toiminnan järjestämisen periaatteena on, että leikkipuistojen palveluverkko vastaa alueiden lapsiperheiden ja koulukäisten lasten tarpeisiin mahdollisimman hyvin. Kesällä avoinna olevat puistot sijaitsevat keskeisillä paikoilla mahdollisimman hyvien kulkuyhteyksien päässä. Puistojen varustetaso ja mahdollisuudet järjestää monipuolista toimintaa eri-ikäisille lapsille ovat hyvät. Leikkipuistoissa jär-

jestettävä kesätoiminta tavoittaa alueilla asuvia lapsiperheitä ja koulu-
laisia varsin hyvin.

Leikkipuistorakennusten ylläpidosta ja puistojen ja välineiden kunnos-
sapidosta vastaa kaupunkiympäristön toimiala. Vuoden 2022 aikana
peruskorjataan viisi leikkipuistoa ja kolme leikkipuistorakennusta. Tä-
män lisäksi pienempiä korjaustöitä tehdään useassa leikkipuistoraken-
nuksessa tarpeen mukaan. Tarvittavat kehitystoimet määritellään kas-
vatuksen ja koulutuksen toimialalla.

Osassa puistoja piha-alueet ja leikkivälineet tarvitsevat kesätoiminnan
näkökulmasta uudistamista, mutta toimintavälineiden päivittämiseen ei
ole varattu erillistä määrärahaa. Kasvatus- ja koulutuslautakunta on
lausunnossaan edellyttänyt, että kaikkien puistojen varustelutasoa on
kehitettävä niin, että niissä on mahdollista järjestää kesätoimintaa.

Toiminnan suunnittelu perustuu edellisten kesien asiakasmäärätietoihin
ja asiakaspalautteisiin. Avoinna olevien leikkipuistojen määrän lisäämi-
sen keskeisenä haasteena on henkilöstöressurssien riittävyys. Toimin-
nan määrää ja laatua kehitettäessä on siksi arvioitava auki olevien
puistojen määrää suhteessa niissä järjestettävään ohjattuun toimintaan
kuten koululaisten päiväleireihin ja pikkulapsiperheiden puuhiin. Puisto-
ja voidaan avata enemmän, jos ohjattua toimintaa järjestetään vähem-
män. Kesätoiminnan laatua tulee jatkossa kehittää entistä enemmän
yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa, ja myös lasten osallisuutta
suunnitteluun tulee parantaa.

Leikkipuistojen maksuton kesäruokailu on suunnattu alle 16-vuotiaille
lapsille ja nuorille. Asiakaskunta on ruokatottumuksiltaan hyvin moni-
nainen ja ruokalistan suunnittelussa huomioidaan mahdollisimman mo-
nipuolisesti ruokailijoiden toiveet. Kasvisruokien määrää on lisätty viime
vuosina asiakastoiveiden pohjalta. Kasvatus- ja koulutuslautakunta on
lausunnossaan todennut, että kasvisruuan määrää on syytä lisätä enti-
sestään. Palvelukeskus Helsinki, joka toimittaa ruuan leikkipuistoihin,
on todennut lausunnossaan, että sillä on mahdollisuus toimittaa kasvis-
ruokaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilauksen mukaisesti.

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kaupunkiympäris-
tölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston sekä palvelu-
keskusliikelaitoksen johtokunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen
mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus
esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoit-
tanut vähintään 15 valtuutettua (voimassa aloitteissa, jotka on jätetty
viimeistään 30.4.2022).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sandra Hagmanin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 30.06.2022
§ 72

HEL 2022-004674 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto antoi kaupunginhallitukselle Sandra Hagmanin ym. valtuustoaloitteesta leikkipuistojen kesätoiminnan kehittämisestä ja yhdenvertaisuudesta seuraavan lausunnon:

Leikkipuistojen kunnosta huolehtiminen ja varustelu kesätoiminnan tarpeisiin

Toimialan vastuulla olevat leikkipuistorakennukset ja leikkipuistot sijaitsevat asemaakaavassa puistoalueella. Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet palvelukokonaisuus ylläpitää leikkipuistorakennuksia sekä vastaa leikkivälineiden ja leikkipuistojen kunnossapidosta. Vuonna 2022 peruskorjataan viisi leikkipuistoa (lp Trumpetti, lp Hilleri, lp Iso-Antti, lp Filpus ja lp Mellunmäki). Leikkipuistorakennuksista peruskorjattavana tai uusittavana on kolme: lp Seppä, lp Mellunmäki, lp Rusthollari. Tämän lisäksi pienempiä korjaustöitä tehdään useassa leikkipuistorakennuksessa tarpeen mukaan.

Leikkipuistojen tiloja ja leikkiympäristöjä kehitetään käyttäjätoimialan ilmaiseman tarpeen perusteella. Tarpeen määrittelyn tekee kasvatuksen ja koulutuksen toimiala.

Leikkipuistoja peruskorjattaessa niiden toimintoja kehitetään Kaupunkiympäristön toimialan Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupalvelun

toimesta yhteistyössä käyttäjätoimialan ja asukkaiden kanssa vuorovaikuttaen.

Yhdenvertaisuus

Yhdenvertaisuuden toteutuminen huomioidaan puistosuunnitteluvaiheessa, jonka suunnittelua tehdään Kaupunkiympäristön toimialan Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupalvelun toimesta yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä käyttäjätahojen, asukkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa.

Yhteenveto

Leikkipuistojen toiminnallinen kehittäminen, mukaan lukien kesätoiminnan kehittäminen, tapahtuu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimesta.

Kaupunkiympäristön toimiala huolehtii leikkipuistojen tilojen ja leikkialueiden ylläpidosta nykyisellä tasollaan.

Kun käyttäjätoimiala ilmaisee tilojen tai leikkialueen toiminnalliseen kehittämiseen liittyvän tarpeen, joka edellyttää muutostöiden toteuttamista tai ulkoalueella, kaupunkiympäristön toimiala huolehtii tarvittavien muutostöiden teknisestä toteuttamisesta sovitun tilahankeprosessin mukaisesti, käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.

09.06.2022 Pöydälle

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Maria Laine, asiakaspäällikkö, puhelin: 310 42063
maria.laine(a)hel.fi
Susanna Hytti, projektinjohtaja, puhelin: 310 39451
susanna.hytti(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.06.2022 § 143

HEL 2022-004674 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle liitteenä olevasta Sandra Hagmanin ym. valtuustoaloitteesta leikkipuistojen kesätoiminnan kehittämisestä ja yhdenvertaisuudesta seuraavan lausunnon:

Leikkipuistojen toiminnan suunnittelu pohjautuu Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmaan ja kaupunkistrategiaan. Leikkipuistoissa järjestetään suunnitelmallista ja tavoitteellista avointa varhaiskasvatusta osana helsinkiläisten lasten kasvun ja oppimisen polkua. Leikkipuistot ovat leikki- ja kohtaamispaikka kaikenikäisille. Ohjatut toiminnot pikkulapsiperheille vahvistavat lasten ja vanhemman välistä kohtaamisen iloa ja vuorovaikutusta.

Leikkipuistojen kesäajan toiminnan järjestämisen periaatteena on, että leikkipuistojen palveluverkko vastaa alueiden lapsiperheiden ja koulukäisten lasten kesätoiminnan tarpeisiin mahdollisimman hyvin. Kesällä avoinna olevat puistot sijaitsevat keskeisillä paikoilla, mahdollisimman hyvien kulkuyhteyksien päässä ja puistojen varustetaso sekä mahdollisuudet järjestää monipuolista toimintaa eri-ikäisille lapsille ovat hyvät. Leikkipuistoissa kesällä järjestettäviä toimintoja ovat mm. pikkulapsiperheille suunnatut ohjatut toiminnot (pienten puuhetket), ohjattu vauvatoiminta jokaisessa avoinna olevassa puistossa vähintään kerran viikossa, suomen kieltä tutuksi tekevä KesäKaneli-toiminta sekä koululaisille suunnattu päiväleiritoiminta. Lisäksi leikkipuistojen kahluualtaat ovat asiakkaille avoinna.

Leikkipuistoissa järjestettävä kesätoiminta tavoittaa tällä hetkellä varsin hyvin leikkipuistojen alueilla asuvia lapsiperheitä ja koululaisia. Leikkipuistojen kesätoiminnassa tilastoitiin 114 963 käyntiä kesällä 2021.

Leikkipuistojen kesäajan toiminnan suunnittelun pohjalla on edellisten kesien asiakasmäärätiedot, asiakaspalautteet sekä tiedot auki olleista leikkipuistoista. Kaupunkilaisilla on mahdollisuus kommentoida ehdotettua suunnitelmaa. Kaupunkilaisilta saatujen kommenttien perusteella kesäajan toiminnan suunnitelmaan tehdään mahdolliset muutokset. Varhaiskasvatusjohtaja tekee päätöksen auki pidettävistä ja suljettavista leikkipuistoista.

Kesällä 2022 on suunniteltu pidettäväksi auki koko tai osan kesää 48 leikkipuistoa. Vuonna 2021 koko kesän auki oli 34 leikkipuistoa ja vuonna 2020 koko kesän auki oli 32 leikkipuistoa. Kesälle 2022 tavoitteena on ollut pitää suurempi osa leikkipuistoista auki edes osan kesää, jotta kesäajan leikkipuistotoimintaa on tarjolla mahdollisimman monella alueella vähintään osan kesästä.

Kesäaikana avoinna olevien leikkipuistojen määrän lisäämisen keskeisenä haasteena on henkilöstöresurssien riittävyys. Leikkipuistoissa on kesätoiminnan aikana useita erilaisia toimintoja, joihin tulee kiinnittää henkilöstöä. Leikkipuistojen henkilöstön loma-ajan suunnittelu vaikuttaa käytettävissä olevan henkilöstön määrään. Lisähenkilöstöä voisi saada hyödyntämällä Helsingin kaupungin 16-17-vuotiaita kesänuoria ja miet-

tiä, miten heidän työpanostaan voitaisiin hyödyntää osana leikkipuistojen kesätoiminnan järjestämistä.

Leikkipuistojen kesäajan toiminnan määrää ja laatua kehitettäessä on arvioitava auki olevien puistojen määrää suhteessa niissä järjestettävään ohjattuun toimintaan kuten koululaisten päiväleireihin ja pikkulapsiperheiden puuhiin. Puistoja voidaan avata enemmän, jos ohjattua toimintaa järjestetään puistoissa vähemmän. Lisäksi kaikkien puistojen varustelutasoa on kehitettävä niin, että niissä on mahdollista järjestää kesätoimintaa.

Kesäajan toiminnan laatua tulee jatkossa kehittää entistä enemmän yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Suunnittelussa ja kehittämisessä tulee osallistaa esimerkiksi päiväkotien, koulujen, nuorisotalojen tai kolmannen sektorin osaamista. Leikkipuistojen kesäajan toiminnan kehitystyön keskiössä on vuorovaikutus kaupunkilaisten kanssa. Palautetta ja palautteen huomioimista leikkipuistojen kesätoiminnan sisältöjen suunnittelussa sekä avoinna olevista leikkipuistoista tulee miettiä uudestaan osallisuuden näkökulmasta. Valmiin suunnitelman kommentointi kuntalaisille ei anna riittävää osallisuuden tunnetta. Myös lasten osallistamista suunnitteluun tulee kehittää ja huomioida palveluiden lapsivaikutukset.

Leikkipuistojen piha-alueet ja leikkivälineet osassa puistoja tarvitsevat uudistamista kesätoiminnan näkökulmasta. Kesäajan toimintavälineiden päivittämiseen ei ole varattu erillistä määrärahaa. Osallistavan budjetoinnin kautta on saatu osaan leikkipuistoja lisää pyöriä ja välineistöä.

Kesäisin leikkipuistoissa tarjotaan maksutonta kesäruokailua alle 16-vuotiaille lapsille ja nuorille. Kesällä 2021 leikkipuistoissa ruokaili alle kouluikäisiä lapsia 47 118 ja kouluikäisiä 58 200 lasta, yhteensä ruokailijoita oli 105 318. Puistoruokailijoiden asiakaskunta on ruokatottumuksiltaan hyvin moninainen ja listan suunnittelussa huomioidaan mahdollisimman monipuolisesti puistoruokailijoiden toiveet ja suosikkiruokat. Leikkipuistojen kesäruokailusta rakennetaan kuumakuljetuksiin ja ulkona tapahtuvaan puistotarjoiluun hyvin soveltuvista ruoista, kuten keitoista, puuroista ja padoista.

Esimerkiksi kasvisruokien määrää on lisätty viime vuosina asiakastoi-veiden pohjalta. Kesäruokailussa kasvisruokapäiviä oli 1-2 viikossa kesällä 2021. Määrää on syytä lisätä entisestään, sillä kasvisruoka käy useimmille lapsille, siinä missä eläinperäinen tai esimerkiksi sian lihaa sisältävä ruoka rajaa ison osan helsinkiläisiä lapsia puistoruokailun ulkopuolelle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta suhtautuu myönteisesti leikkipuistojen kesäajan toiminnan kehittämiseen. Vuoden 2022 talousarviossa ei ole varattu määrärahoja leikkipuistojen kesätoiminnan laajentamiseen.

Käsittely

14.06.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Vesa Korkkula: Lisätään kohdan (8) loppuun:

"Lisäksi kaikkien puistojen varustelutasoa on kehitettävä niin, että niissä on mahdollista järjestää kesätoimintaa."

Kannattaja: Petra Malin

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Vesa Korkkulan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Vesa Korkkula: Kohdan (11) sisältämä osuus:

"Esimerkiksi kasvisruokien määrää on lisätty viime vuosina asiakastoi-veiden pohjalta. Kesäruokailussa kasvisruokapäiviä oli 1-2 viikossa ke-sällä 2021. Tämän hetken ruokailijatilastojen perusteella kasvisruokaili-joiden osuus on vielä suhteellisen pieni verrattuna muihin ruokailijoihin. Kasvisruokapäiviä on vuoden 2022 kesäruokailussa 1-2 kertaa viikos-sa."

Korvataan seuraavasti:

"Esimerkiksi kasvisruokien määrää on lisätty viime vuosina asiakastoi-veiden pohjalta. Kesäruokailussa kasvisruokapäiviä oli 1-2 viikossa ke-sällä 2021. Määrää on syytä lisätä entisestään, sillä kasvisruoka käy useimmille lapsille, siinä missä eläinperäinen tai esimerkiksi sian lihaa sisältävä ruoka rajaa ison osan helsinkiläisiä lapsia puistoruokailun ul-kopuolelle."

Kannattaja: Sini Korpinen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Kohdan (11) sisältämä osuus:

"Esimerkiksi kasvisruokien määrää on lisätty viime vuosina asiakastoi-veiden pohjalta. Kesäruokailussa kasvisruokapäiviä oli 1-2 viikossa ke-sällä 2021. Tämän hetken ruokailijatilastojen perusteella kasvisruokaili-joiden osuus on vielä suhteellisen pieni verrattuna muihin ruokailijoihin. Kasvisruokapäiviä on vuoden 2022 kesäruokailussa 1-2 kertaa viikos-sa." Korvataan seuraavasti:

"Esimerkiksi kasvisruokien määrää on lisätty viime vuosina asiakastoi-

19.09.2022

Asia/21

veiden pohjalta. Kesäruokailussa kasvisruokapäiviä oli 1-2 viikossa ke-sällä 2021. Määrää on syytä lisätä entisestään, sillä kasvisruoka käy useimmille lapsille, siinä missä eläinperäinen tai esimerkiksi sian lihaa sisältävä ruoka rajaa ison osan helsinkiläisiä lapsia puistoruokailun ulkopuolelle."

Jaa-äännet: 1
Pia Kopra

Ei-äännet: 12
Ted Apter, Jussi Chydenius, Veli-Pekka Dufva, Nora Grotenfelt, Emma Kari, Vesa Korkkula, Sini Korpinen, Petra Malin, Markku Rantahalvari, Nasima Razmyar, Mirita Saxberg, Ozan Yanar

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Vesa Korkkulan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 12-1.

31.05.2022 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Petteri Räisänen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 20349
petteri.j.raisanen(a)hel.fi

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 27.04.2022 § 18

HEL 2022-004674 T 00 00 03

Lausunto

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta antoi lausunnon

Mikäli kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tilaa Palvelukeskus Helsingiltä leikkipuistoruokaa useampaan leikkipuistoon, on Palvelukeskuksella edellytykset tuottaa ko. palvelu. Palvelukeskuksella on mahdollisuus toimittaa myös kasvisruokaa. Mikäli tarjotaan kahta ruokavaihtoa ja toisen vaihtoehdon määrä on pieni, riskinä on lämpötilojen lasku alle omavalvonnassa määritellyn lämpötilarajan.

Esittelijä

vs. toimitusjohtaja
Risto Paavola

19.09.2022

Asia/21

Lisätiedot

Aulikki Johansson, yksikönjohtaja, puhelin: 310 27131
aulikki.johansson(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566